
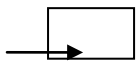

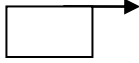
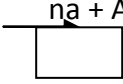

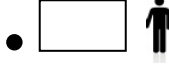
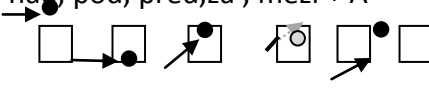
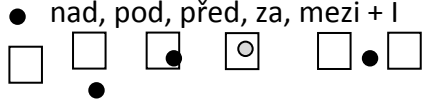
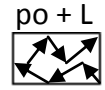

CZECH FOR FOREIGNERS VI/RESKOVA

Předložky

1. Předložky s místním významem: směr x lokace

Směr		Lokace
Odkud?	Kam?	Kde?
<p>z + G</p> <p>ze školy</p>	<p>do + G</p> <p>do školy</p>	<p>v/ve + L</p> <p>ve škole</p>
<p>z + G</p> <p>z koncertu</p>	<p>na + A</p> <p>na koncert</p>	<p>na + L</p> <p>na koncertě</p>
<p>od + G</p> <p>od školy , od doktora</p>	<p>k/ke + D</p> <p>ke škole , k doktorovi</p>	<p>u + G</p> <p>u školy , u doktora</p>
<p>---</p>	<p>nad, pod, před, za , mezi + A</p> 	<p>nad, pod, před, za, mezi + I</p>
	<p>po + L</p> 	

Prepozice z – do – v obvykle používáme ve spojitosti se zavřeným nebo limitovaným prostorem, například kontinenty, většinu zemí, měst, vesnic a obchodů.

Prepozice z – na – na obvykle používáme ve spojitosti s otevřeným nebo nelimitovaným prostorem a s povrchem, ale taky pro akce a aktivity, některé veřejné instituce, ostrovy a poloostrovy.

Prepozice od – k – u obvykle používáme, když vyjadřujeme směr od nějakého místa k jinému (od – k), nebo když jsme u nějakého místa (u). Logicky pak tyto prepozice používáme i s lidmi – viz příklady v tabulce.

Prepozice nad, pod, před, za a mezi se používají:

a) s akuzativem po slovesech vyjadřujících směr pohybu, například Dám lampu nad stůl.

b) nebo s instrumentálem po slovesech vyjadřujících lokaci, například Lampa je nad stolem.

Prepozice po vyjadřuje zároveň lokaci a pohyb po této lokaci, například Chodím po náměstí. Cestuju po Evropě.

2. Předložky s časovým významem

v/ve(+akuzativ): v pondělí, ve středu, v neděli

Lekce začíná v osm hodin. Sejdeme se ve dvě hodiny.

v/ve (+lokál): v lednu, v červenci, v létě, v zimě, ve dne, v noci

Václav Havel se narodil v roce 1936.

na (+akuzativ): Pojedu do Alp na dva týdny. =Zůstanu tam dva týdny. (Ale: Jel jsem do Mnichova tři hodiny.=Cesta do Mnichova trvala tři hodiny.)

na (+lokál): Na jaře kvetou tulipány a narcisy

za (+akuzativ): Vlak odjíždí za pět minut. Antibiotikum musíte brát dvakrát za den.

od-do (+genitiv): Mám čas od dvou do pěti. Studuje od rána do večera.

kolem/okolo (+genitiv): Přijdu kolem jedné hodiny.

před (+instrumentál) – při (+lokál) – po (+lokál): Léky bereme před jídlem nebo po jídle.

Otec zemřel před třemi roky na leukémii.

Při jídle raději nemluvíme.

Po dvou hodinách práce potřebujeme pauzu.

o (+lokál): o půlnoci, o víkendu, o Vánocích, o Velikonocích, o prázdninách

o (+akuzativ): Přišel o pět minut později. Bratr je o dva roky starší než já.

3. Přehled předložek a pádových vazeb

Každá česká předložka se pojí s určitým pádem (nebo pády). Pokud je možná vazba více pádů, potom jednotlivé pády rozlišují další významy: na stole (lokál, místo) X na stůl (akuzativ, směr).

předložky s genitivem:

bez bez dětí, beze mě, bez komplikací
(without children, without me, without complications)

do do školy, do svalů, do šesti hodin
(to the school, to the muscle, till 6 o'clock)

kromě všichni kromě tebe
(everybody except for you)

od jdu od školy, od pěti hodin, kniha od kamaráda
(I go from school. – direction, from outside;
from 5 o'clock, a book from a friend)

u Stál jsem u školy. Jsme u babičky. Byl jsem u operace.

(I was standing by school. We were at the grandmother's place. I was present at the operation.)

- z, ze** Jdu ze školy. Dům je z papíru. Jsem z Prahy.
(I am going from the school. – from inside; A house is made from the paper. I am from Prague.)
- za** za války, za minulého děkana
(during the war, during the previous dean)

předložky s dativem:

- k** Jdi k nádraží. Pojď ke mně! K horečce se přidal kašel.
(Go towards to the station. Come to me! The cough joined the fever.)
- proti** Stojí proti mně. Očkujeme proti chřipce.
(He is standing opposite to me. We are giving the vaccinations against flu.)
- naproti** bydlím naproti bance
(I live opposite to the bank.)
- kvůli** Nebyl ve škole kvůli chřipce.
(He was not at school because of flu.)
- vůči** Tento virus je odolný vůči antibiotikům.
(This virus is resistant to antibiotics.)

předložky s akuzativem:

- na** položit na stůl, jít na poštu, jít na oběd, jít na operaci
(to put on the table – direction, to go to the post office, to go for lunch, to undergo an operation)
- nad** Pověsila obraz nad stůl.
(She hung a painting above the wall – direction)
- pod** Položil tašku pod stůl.
(He put a bag under the table – direction)
- před** Postavil se před televizi.
(He stood in front of TV. – direction)
- za** Schoval se za skříň. Udělám to za týden.
(He hid himself behind the wardrobe. – direction, I will do it in a week.)
- o** O co jde? Zajímá se o chemii.
(What is the matter? He is interested in chemistry.)
- pro** lék pro pacienta, šel pro kávu
(a medication for a patient, he went to get coffee)
- mezi** Sedl si mezi tebe a mě. Přišel jsem mezi vás.
(He sat between me and you. I came among you.)
- přes** Přecházím přes ulici. Jdu přes most. Jdu přes les. Spí přes den.
(I am crossing the street. I go over the bridge. I go through the forrest. He sleeps during the day.)
- mimo** porod mimo nemocnici, je mimo nebezpečí
(a delivery out of the hospital; He is out of the danger.)

předložky s lokálem:

- o** Mluvil o něm. Byl tady o víkendu.

- (He spoke about him. He was here at the weekend.)*
- při** Zkolaboval při operaci. Pracuje při studiu.
(He collapsed during the operation. She works while studying.)
- na** Lampa stojí na stole. Pracuje na kardiologii.
(A lamp is standing on the table. She works at the cardiology department.)
- po** Pacient je po operaci. Budu obědvat po anatomii.
(The patient is after his operation. I will have lunch after anatomy class.)
- v, ve** v lednu; v roce 1994; Je ve škole. Bydlí v Brně.
(in January; in the year 1994; He is at school. He lives in Brno.)

předložky s instrumentálem:

- nad** Obraz visí nad stolem.
(The painting is hanging above the table.)
- pod** Batoh je pod stolem. Pacient je pod sedativy.
(The bag is under the table. The patient is under the sedatives.)
- před** Stál před domem. Jedl jsem před přednáškou. Zemřel před pěti lety.
(He stood in front of the house. I ate before the lecture. He died 5 years ago.)
- s** Bydlí s přítelem. Co je s tebou?
(She lives with her boyfriend. What's wrong with you?)
- za** Hraje si za domem.
(He plays behind the house.)
- mezi** Volal mi mezi vyšetřením a operací.
(He called me between the examination and the operation.)